

Читання

Розділ 2. Без слова немає мови, а без мови – книги...

Сьогодні
13.12.2023

Урок
№49

Всім.pptx
Нова українська школа

Робота з дитячою книжкою. Ми чекали не дарма
сніжно-біла йде зима. Вадим Скомаровський
«Чому лютий короткий», Василь Скуратівський
«В лютім сонце йде на літо» .

13.12.2023

Дата : 14.12.2023

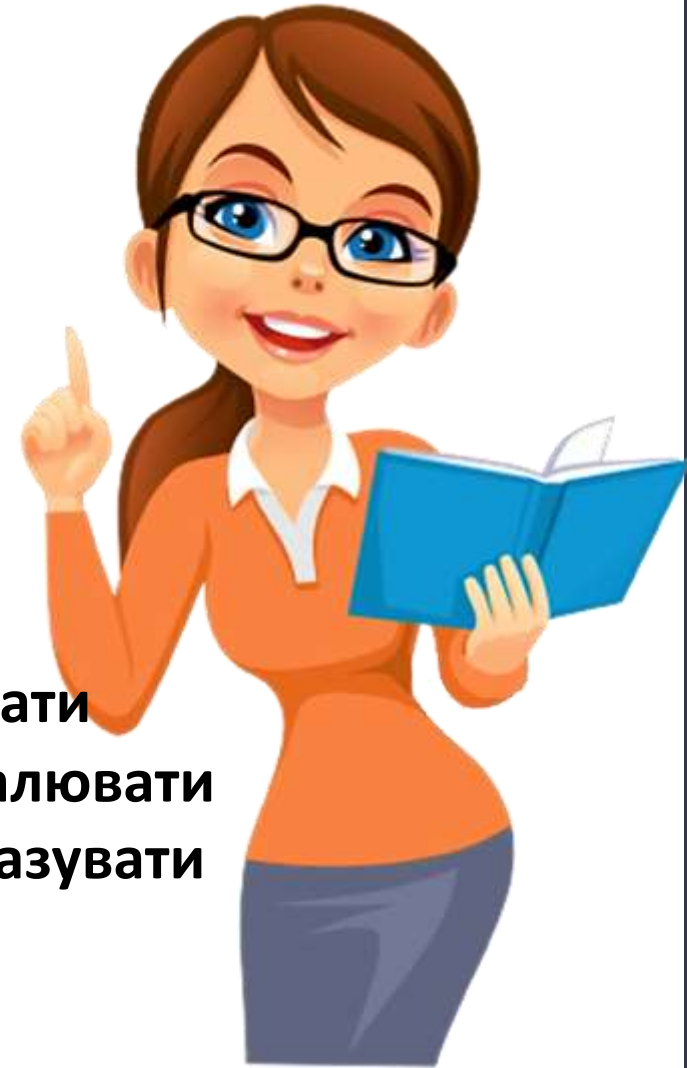
Клас : 3-А

Предмет: читання

Вчитель: Юшко А.А.

Тема. *Робота з дитячою книжкою. Ми чекали не дарма
сніжно-біла йде зима. Вадим Скомаровський
«Чому лютий короткий», Василь Скуратівський
«В лютім сонце йде на літо» .*

Мета: навчати помічати незвичайне у звичайному; продовжувати
знайомити учнів із творами українських письменників; удосконалювати
навички правильного виразного читання та вміння стисло переказувати
прочитане; розвивати зв'язне мовлення, уяву, фантазію учнів;
збагачувати словниковий запас, розширювати світогляд учнів;
виховувати любов до читання, розвивати вміння фантазувати.

Сьогодні
13.12.2023

Емоційне налаштування.

**Клас наш радо вас вітає!
Настрій кожен гарний має?
Станьмо разом в дружне коло!
Привітай нас, рідна школо!
Добрий день!**

Сьогодні
13.12.2023

Відгадай загадку

Стало біло навкруги –
Я розтрушую сніги,
Наганяю холоди,
Води сковую в льоди,
В дружбі з дітьми я всіма.
Здогадались? Я - ....

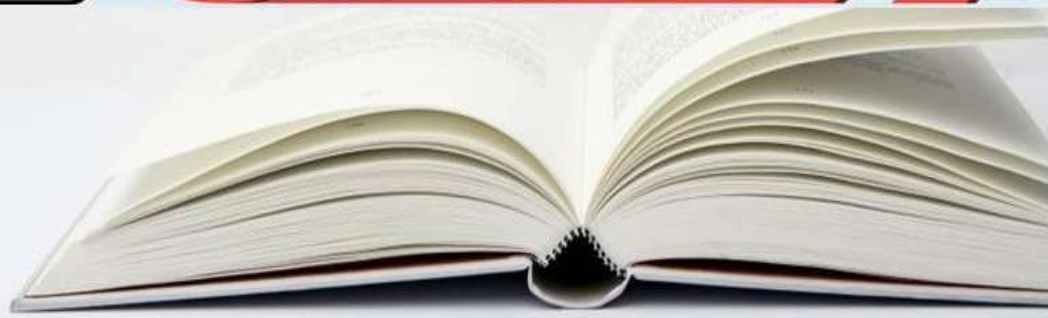

Сьогодні
13.12.2023

Будуємо сенкан

Структура сенкана

- 1 Перший рядок – тема вірша, виражена одним словом, зазвичай іменником
- 2 Другий рядок – опис теми двома словами, як правило, прикметниками
- 3 Третій рядок – опис дії в рамках даної теми трьома словами, зазвичай дієсловами
- 4 Четвертий рядок – фраза з чотирьох слів, що виражає відношення автора до даної теми
- 5 П'ятий рядок – одне слово, синонім до першого, емоційне, образне, філософської узагальнення, що повторює суть теми

1	Зима
2	
3	
4	
5	

Завдання
для мене
було:

- ☐ Дуже легке
- ☐ Легке
- ☐ Складне
- ☐ Дуже складне
- ☐ Не знаю

Сьогодні
13.12.2023

Повідомлення теми уроку.

Друзі, ми вже зустріли на зиму. З
Пригадайте назви місяців.
на перинням тепали на білих
Назвіть місяці, у яких 30 днів.
прикрашання ялинки, новорічний
Які місяці мають 31 день?
запах мандаринів... І це все – вже
Який місяць відрізняється від
зовсім скоро! у передчутті зими
продовжуйте шукати і діти дитячі
твори про цю прекрасну пору.

Сьогодні
13.12.2023

Робота з прислів'ями. Оберіть відповідне продовження

Лютий — місяць вітрів

Лютий не лютуй,

Питає лютий,

а на весну брів не хмур.

чи добре взутий

і кривих шляхів.

Сьогодні
13.12.2023

Гімнастика для очей.

<https://www.youtube.com/watch?v=8G87kg9s1HM>

**Сьогодні
13.12.2023**

**Щоденні 5. Слухання. Опрацювання вірша
Вадима Скомаровського «Чому лютий короткий?»**

<https://www.youtube.com/watch?v=Qh1VvYWqmrI>

Чому лютий короткий?

С.56-57

**Чи то жарт напівзабутий,
Чи одна із небилиць —
Тільки чув я, ніби Лютий
Довгий-довгий був колись.
Він у шапці-невидимці
Мандрував собі щодня
По дорозі, по стежинці,
Де не ступить — наче глиця
Стане вмить колючий сніг,
На льоту замерзне птиця
І впаде йому до ніг.**

**А дихне — ставки і ріки
Лід засклить аж до весни,
І поснуть, бува, навіки
Судаки, лящі, лини.
По горбах і кручах голих
Мерзнуть кози і зайці...
І забили тут на сполох
Побратими-місяці.
На узліссі, просто неба
Радую скликали мерщій.
— Гріти землю швидше треба!
Загули навперебій.**

**Сьогодні
13.12.2023**

**Щоденні 5. Слухання. Опрацювання вірша
Вадима Скомаровського «Чому лютий короткий?»**

Ну, а Лютий не зважає,
Все те байдуже йому,
Не припас, мовляв, тепла я,
Де ж тепер його візьму?
І сказали побратими:
— Це турбота не твоя,
Вахту Березень нестиме
Від сьогоднішнього дня.

**...Чи то жарт напівзабутий,
А чи й вигадка, гляди,—
Тільки от говорять люди,
Що відтоді місяць Лютий
Став короткий назавжди.**

С.56-57

Сьогодні
13.12.2023

Прочитайте слова, правильно ставте наголос.

напівзабу́тий
небилиця
мандрува́в
на льоту́
заскли́ть
побрати́ми
наперебі́й
Гли́ця - хвоя

CIM
rtx

Сьогодні
13.12.2023

C.56-57

Дай відповіді на запитання, проведи літературознавче дослідження

- Який настрій у тебе після читання вірша?
- Прочитай, як мандрував Лютий.
- Чому побратими-місяці скликали раду?
- Що з розказаного у вірші реальне, а що — казкове?
- Що означає слово небилиця? вислови «забили на сполох», «нестиме вахту»?

Небилиця — те, чого немає насправді.

Забити на сполох — сповіщати про небезпеку, подати сигнал тривоги.

Нести вахту — чергувати.

Сьогодні
13.12.2023

С.56-57

Дай відповіді на запитання, проведи літературознавче дослідження

- Як ви вважаєте, у вірші описується правдива причина того, що лютий – найкоротший з місяців?
- За які вчинки побратими-місяці «скоротили» тривалість Лютого?

Сьогодні
13.12.2023

Фізкультхвилинка.

VIDEO

<https://www.youtube.com/watch?v=bmPcailHMrC>

Сьогодні
13.12.2023

Щоденні 5. Читання для когось. Опрацювання твору Василя Скуратівського «В лютім сонце йде на літо»

C.58-59

В ЛЮТІМ СОНЦЕ ЙДЕ НА ЛІТО

Хоча другий місяць року і є найкоротшим серед зимових місяців, але він найпримхливіший. Справа в тім, що зима силкується втримати свої права, нагадуючи про себе частими завірюхами, снігопадами та морозами.

Це підтверджують і назви місяця: сніжень, лютець, крутець, зимобор, бокогрій, криводоріг, межень (тобто календарна межа між зимою та весною). На західно-українських землях його ще називали казибрід та казидорога. Це — від того, що погода, як то кажуть у народі, «казиться», перемітаючи шляхи-дороги.

Під цю пору селяни вже готувалися до весни — лагодили транспорт, вивозили на поля добрива, підготовляли посівний матеріал. Відтак з лютим пов'язано чимало прикмет і завбачень. Люди ретельно стежили за поведінкою погоди, аби передбачити, якими мають бути весна й літо. Адже в лютому сонце повертає на літо. День уже помітно збільшується.

Сучасна назва місяця не вимагає особливих пояснень. Більшість сходяться на тому, що лютий прибрав таку наклічку від вередливої, примхливої погоди.

Але є ще одна цікава думка. Як ви, очевидно, знаєте, раз на чотири роки місяць довшіє на один день. Цей рік називають високосним, і має він 29 днів. Це зумовлено календарними потребами, бо протягом трьох літ набігають зайві 24 години. З цього приводу існує цікава легенда. Якось святі Миколай та Касян, ідучи путівником, вздріли бабусю, що загрузла в болоті. Святий Миколай запропонував своєму попутникові разом допомогти жінці. Але Касян відмовив, бо був одягнений у святкове вбрання. Довелося Миколаєві самому рятувати бабусю.

Йдучи далі дорогою, вони зустріли Бога. Той поцікавився, чому так забруднився святий Миколай. Той розповів про випадок. Тоді Ісус сказав:

— За те, що ти порушив Божу обітницю — допомагати людям у біді, — тебе, Касяне, будуть згадува-

Сьогодні
13.12.2023

Щоденні 5. Читання для когось. Опрацювання твору Василя Скуратівського «В лютім сонце йде на літо»

С.58-59

ти раз на чотири роки, а Миколая святкуватимуть двічі на рік!

Так воно і є. Якщо Касяна відзначають лише по високосних літах, то святого Миколая двічі — весною та до обіду виходити на вулицю — «бо на кого Касян кине оком, тому буде зле». Всі попередні роки він будімо спить, а на високосний приплющує очі, насилаючи на людей хвороби, на тварин — мор, спричиняє повені, засуху, пошесті та інші біди. Ось чому люди бояться високосних років.

У народній уяві Касян постає старим дідуганом з довгою бородою та віями, злими очима й непривітним обличчям. Тому й кажуть на розлючену людину: «Чого ти Касяном дивишся?»

Ось така цікава легенда про високосний рік. Оскільки він збігається з останнім місяцем зими, то, на думку деяких дослідників, його й назвали лютим. І все ж імовірніше, що ім'я своє місяць «кривих доріг» придбав од непостійного, лютого, характеру.

Сьогодні
13.12.2023

Дай відповіді на запитання, проведи літературознавче дослідження

С.58-59

- ❖ Які рядки цього твору, на твою думку, найцікавіші?
- ❖ Чому лютий вважається найпримхливішим із місяців?
- ❖ Яку назву місяця, запропоновану у тексті, ти вважаєш найбільш вдалою?
- ❖ Яким у народній уяві постає образ Касяна?
- ❖ Як часто буває високосний рік?

Сьогодні
13.12.2023

С.64-65

Поміркуй та пригадай, на запитання відповіді дай

1. Познач правильну відповідь:

1) Хто автор вірша «Чому лютий короткий»?

- А Вадим Скомаровський
- Б Леся Українка
- В Оксана Іваненко

2) Як часто у місяці лютому буває 29 днів?

- А раз на чотири роки
- Б раз на три роки
- В раз на п'ять років

3) Коли, на думку бурульки, можна відчутися щасливою?

- А Коли ти зробилася холодною крижаною бурулькою.
- Б Коли через тебе сяють і радіють.
- В Коли ти здаєшся хлопчикові солодкою.

2. З'єднай стрілочками. Із якого твору рядки?

Він у шапці-невидимці мандрував собі щодня.	•	•	«Бурулька»
... злякалися всі в садку, коли побачили, що робить хлопчик.	•	•	«Літо краснеє минуло»
Сніг з морозом поморозив Всі на полі квіти...	•	•	«Чому лютий короткий?»

3. У третьому стовпчику напиши «так» поруч із реченнями, які виражають правильну думку, та «ні», якщо ти не погоджуєшся з цим твердженням.

1	На західноукраїнських землях лютий називали казибродом.	
2	Про лагідну людину кажуть, що вона «Касяном дивиться».	
3	Твір О. Іваненко «Бурулька» — це казка.	
4	Розповідь Бурульки викликала у хлопчика здивування.	
5	Краплинці подобалося бути холодною нерухомою крижинкою.	

Сьогодні
13.12.2023

Рефлексія. Вправа «Відкритий мікрофон».

- Сьогодні я прочитав (ла) про...
- Було цікаво дізнатися...
- Було складно...
- Я зрозумів(ла), що...
- Тепер я зможу...
- Я навчився(лася)...
- У мене вийшло...
- Я зміг (змогла)...

Сьогодні
13.12.2023

Пояснення домашнього завдання.

**36. «Позакласне читання»
с. 56-59**

Прочитайте твори.

Виконай завдання на с. 64-65

**Аудіо, відеозапис уривку читання,
фотозвіт виконаних завдань
надсилай на освітню платформу**

Нитан або ел. пошту

allayushko123@gmail.com

Творчих успіхів!

Сьогодні
13.12.2023

Рефлексія. Оберіть відповідну цеглинку лего.

A green 1x4 LEGO brick with four studs on top.

*На уроці мені
дуже сподобалось.*

A yellow 1x4 LEGO brick with four studs on top.

*На уроці мені
сподобалось.*

A red 1x4 LEGO brick with four studs on top.

*На уроці мені
не сподобалось.*